

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
OPĆINA GRAČANICA
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj predmeta: 01-05-01837-2014
Broj akta: 01EH-001
Gračanica, 30. 06. 2014. godine

Z A P I S N I K
SA VANREDNE SJEDNICE OPĆINSKOG VIJEĆA
GRAČANICA

Održane dana 29. 05. 2014. godine u sali za sjednice nove zgrade Općine Gračanica, sa početkom u 10.00 sati.

Sjednici je prisustvovalo svih 30 članova Općinskog vijeća Gračanica.

Pored članova Općinskog vijeća Gračanica sjednici su prisustvovali i: Općinski načelnik Nusret Helić, općinski pravobranilac Jasminka Imširović, šefovi službi za upravu, Senaida Šaković, Aida Hodžić, Zijad Dedić i Mustafa Bajić, Azra Mustajbašić, predsjednik Udruženja privrednika Faruk Širbegović, predstavnici Plenuma Gračanica, predstavici firme "Isowood", geolog magistar Amer Džindo, poslanik u Federalnom parlamentu Alma Zildžić, te predstavnici sredstava informisanja.

Sjednicu je otvorio i istom predsjedavao Edin Ibrisević, predsjedavajući Općinskog vijeća Gračanica, zajedno sa zamjenikom Gazibegović Seadom i sekretarom Općinskog vijeća Mujačić Zehrom.

Zapisnik vodila Mevlida Naimkadić, a vršilo se i tonsko snimanje sjednice.

Vanredna sjednica je sa samo jednom tačkom dnevnog reda koja glasi:

1. INFORMACIJA O NASTALIM ŠTETAMA PROUZROKOVANIM PRIRODNIM NEPOGODAMA NA PODRUČJU OPĆINE GRAČANICA, SA AKTIVNOSTIMA KOJE SE SPROVODE U CILJU SANACIJE ŠTETA OD PRIRODNIH NEPOGODA

Uvodno obrazloženje za predloženu tačku dnevnog reda dao je Mustafa Bajić, šef Službe za civilnu zaštitu:

„Ove prirodne nepogode koje su prouzrokovale velike materijalne štete počele su 14. 05. i traju i sada posljedice od poplava i klizišta. Na osnovu procjene ugroženosti i na prijedlog Općinskog štaba civilne zaštite, Općinski načelnik je 14. 05. 2014. godine donio Odluku o proglašenju prirodne nepogode od poplava i klizišta na području općine Gračanica. Općinski štab civilne zaštite je bio u stalnom zasijedanju, a održao je i 16 vanrednih sjednica u proširenom sastavu i izdao oko 95 akata (naredbe, odluke i zaključci). Tako je i 16. 05. 2014. godine, na poziv Kantonalnog štaba civilne zaštite održana jedna proširena sjednica sa komandantima i načelnicima štabova civilne zaštite nizvodno od hidroakumulacije Modrac, gdje su bili predstavnici vodoopskrbnog preduzeća Spreča jer su oni proglasili stanje uzbune vezano za nizvodno od hidroakumulacije Modrac i kazali su da više hidroakumulacija nije u stanju da podnese one količine vode koje su bile.

Tako je na području općine Gračanica do 27. 5. 2014. godine od posljedica prirodne nepogode, od klizišta i poplava:

- poplavljeno 862 ha poljoprivrednog zemljišta, oštećeno od klizišta 60 ha uz kuće i oko 396 ha poljoprivrednog zemljišta što je ukupno 1318 ha zemljišta;
- Poplavljeno je 220 stambenih objekata od izlivanja rijeke Spreče (sve mjesne zajednice od Miričine do izlaza iz Stjepan Polja) kao i objekti pored rijeka u većini mjesnih zajednica, obzirom da su svi lokani vodotoci, odnosno rijeke II kategorije izlile iz svojih korita;
- 24. 05. 2014. godine novo izlivanje Rašljevačke i Miričanske rijeke gdje je poplavljeno oko

61 stambeni objekat što je uvećalo broj poplavljenih objekata;

- Poplavljeno je preko 35 privrednih objekata (ISOWOOD, SEMIN, ROADING, BONZO, ŠIRBEGOVIĆ, EKO TOPLANE, HELIOPLAST, ELEKTROPRENOS-Trafostanica, BENPROM, INCOM, SAGRA, TURSUN PROM, TRGOVIR, LANDGOLD FARMA, ZEKA KOMERC, JADRINA, FARMA AHMETBEGOVIĆ, FARMA PILIĆA MUJKIĆ, ETNA, SUMAN, IRADIA LAKTAŠI, PEKARA IBRAHIMOVIĆ, SUR KONOBA AZUR, FINING, FORTUNA, OBRT KOMERC, HAVIĆ PROM, SLAV, REBUS, TRGOVIR ENERGY, OBNOVA, STOLAR, HILAL TRADE, FARMA BRKIĆ, TERME, ELEKTRODISTRIBUCIJA I DR.).

- Izmješteno 220 porodica (oko 440 stanovnika od poplava)-koji su se trenutno vratili u svoje domove;
- U većini privrednih objekata su poplavljene mašine, sirovine, repromaterijali i slično tako da su štete višemilionske;
- Pokrenuto je oko 400 klizišta i odrona;
- Porušeno preko 20 stambenih i 15 ekonomskih objekata od posledica klizišta;
- Oštećeno 80 stambenih i 41 ekonomski objekat;
- Odsječeno i ugroženo preko 180 stambenih objekata (oko 1000 stanovnika) u MZ-i Lukavica to je Bijeli Potok i Prnjavor gdje se počelo sa izgradnjom alternativne putne komunikacije;
- Izmješteno 54 porodice, odnosno 157 stanovnika zbog rušenja i oštećenja stambenih objekata, a broj se mijenja iz dana u dan;
- Prekinuto preko 150 putnih komunikacija i procjena potrebnih sredstava iznosi preko 4.000.000,00 KM za ove lokalne putebe;
- Zbog plavljenja trafostanice većina stanovništva ostala bez struje, a zbog toga i bez vode;
- sve makadamske komunikacije su stradale i većina je u prekidu (25 MZ).

Preduzete mjere na zaštiti i spašavanju:

- Na osnovu procjene ugroženosti i prijedloga Općinskog štaba civilne zaštite, Općinski načelnik 14.05.2014. godine je donio Odluku o proglašenju prirodne nepogode od poplava i klizišta;
- Štab je rukovodio svim akcijama zaštite i spašavanja tako da je na odbrani od poplava i klizišta pored građana, vijeća MZ i pravnih lica, naredbama angažovao slijedeće snage i sredstva: PVJ Gračanica, JP Komus, Roading, Kamenolom Drijenča, Transport i mehanizacija, Gramat, Zlatno Polje, Gramat, Amgrad, Sagra, Tage, Boskom, Zeka-komerc, Iskopi, AB Gradnja, Niskogradnja, kao i poljoprivredne mašine iz popisa građana (atomizer, leđne motorne prskalice, traktori i freze). Tako je mehanizacija angažovana u svim ugroženim mjesnim zajednicama. Općinski štab civilne zaštite je bio u stalnom zasijedanju i održao je 16 sjednica u proširenom sastavu.
- Interventno je po uputama struke privremeno sanirano preko 50 klizišta-odrona, što na osposobljavanju prekinutih putnih komunikacija, tako i na hitnim mjerama na stambenim objektima, kanalima i vodotocima.
- Obzirom da prirodne nepogode od klizišta prevazilaze mogućnosti općine i velikih šteta, a u cilju osposobljavanja alternativne putne komunikacije za odsječena naselja u Prnjavoru i Bijelom Potoku gdje odsječeno oko 1000 stanovnika zatražena je i pomoć i inženjerskih jedinica OS BiH, što je i odobreno, tako da se i ovom prilikom zahvaljujemo pripanicima OS BiH.
- Općinska organizacija crvenog križa je dala veliki doprinos i u koordinaciji sa Općinskim štabom civilne zaštite, 87 aktivista Crvenog križa i 55 aktivista omladinskog udruženja Anea Gračanica angažovani su na prikupljanju i obezbjeđenju hrane za porodice koje su izmještene iz svojih domova. Zaključno sa 26. 05. 2014. godine, podijelili su 276 paketa hrane, 237 paketa higijene, 45 paketa za bebe i drugih sredstava i opreme.
- PU Gračanica je angažovana i u koordinaciji sa Općinskim štabom civilne zaštite učestvovala u odbrani od poplava, regulisanju saobraćaja na poplavljenim i oštećenim dionicama puteva, praćenja sigurnosne situacije, preduzimanje mjera na zaštiti stambenih i drugih objekata iz kojih su ljudi izmješteni.
- Uposlenici općine angažovani su u 6 komisija koji su redovno obilazili ugrožena područja i davali instrukcije i prioritete za interventno angažovanje snaga i sredstava, a po naredbi Komandanta Općinskog štaba civilne zaštite svi uposlenici su zajedno sa JP Komus, udruženjima građana i dobrovoljcima angažovani na čišćenju korita Sokoluše i Drijenče.

Profesionalna vatrogasna jedinica Gračanica angažovana je na:

- Ispumpavanje vode iz podrumskih prostorija u 11 objekata, evakuacija 3 porodice iz poplavom ugroženog područja, spasavanje 2 radnika „Eko toplane“, izvlačenje 2 radnika sa farme koka i pilića“Landgold“ u Stjepan Polju, snabdijevanje hranom poplavljenе farme, snabdijevanje vodom MZ Gornja Lohinja, pranje pogona u 5 firmi u industrijskoj zoni kao i 3 pristupna puta do firmi u industrijskoj zoni, kao i pranje puteva u Donjoj Orahovici.

JP Veterinarska stanica Gračanica uglavnom je bila angažovana na:

- Praćenju stanja sa bolestima životinja, asanacija uginulih životinja, dezinfikovano 40 privredno-poslovnih objekata, površine od oko 13.300 m² i oko 99.000 m² pristupnih puteva i dvorišta oko objekata, pružana stručna pomoć u nabavci sredstava za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju i drugih usluga. Za dezinfekciju angažovana i 2 poljoprivredna proizvođača sa atomizerima i 2 leđne prskalice poljoprivrednih proizvođača.

JZU Dom zdravlja Gračanica je pratila higijensko epidemiološke situacije, predlaganje liste lijekova i drugog sanitetskog materijala, dezinfekcija 53 stambena objekta u MZ Donja Orahovica, 12 objekata u MZ Pribava i ovih dana aktivnosti na dezinfekciji stambenih objekata u Donjoj Orahovici.

Radio Gračanica, dopisnik televizije Tuzlanskog kantona i dopisnik Dnevnog avaza su dali veliki doprinos u objektivnom informisanju stanovništva na pogođenim područjima prirodnom nepogodom od poplava i klizišta.

Vijeća MZ štabovi CZ u MZ i građani u većini mjesnih zajednica su bili na visini zadataka i maksimalno angažovani na zaštiti i spašavanju, dok u pojedinim mjesnim zajednicama su bili pasivni i nezainteresovani za bilo kakve aktivnosti.

Vlasnici preduzeća i uposlenici su dali sve od sebe da spriječe i zaštite svoju imovinu, nesebično pomažući i drugim i u vrlo kratkom roku su i pored više desetina milionskih šteta u većini stvorili uslove za pokretanje proizvodnje.

Elektrodistribucija i Vodovod i kanalizacija su poduzeli sve mjere i nadljudskim naporima obezbijedili u vrlo kratkom vremenu napajanje strujom i vodom dok se nije normalizovala situacija.

Općinski štab za naprijed navedeno vrijeme u rukovođenju akcijama zaštite i spašavanja donio je 60 naredbi, 5 odluka, 16 zaključaka i 15 ostalih akata.

Na sve Naredbe Kantonalnog i Federalnog štaba civilne zaštite i drugih institucija štab je pravovremeno reagovao i na vrijeme iste proveo.

Zaključci sa prijedlozima mjera na prevazilaženju stanja

- Prirodnu nepogodu izazvala je velika količina padavina u dva intervala i zasićenost tla, što se odrazilo na veliku poplavljenу površinu i veliki broj klizišta u svim mjesnim zajednicama.

- Velike štete koje su nepogode izazvale su posljedica i neadekvatnog održavanja sistema za prihvat i odvodnju oborinskih voda pored puteva, malih proticajnih profila propusta, prelaza, kanala i korita rijeka i potoka, kao i gradnja objekata na terenima visokog rizika od klizanja tla. Smanjenju propusne moći korita i propusta doprinio je i nedgovoran odnos ljudi koji su naslonjeni na vodotoke, uzurpirajući korita u korist svojih interesa, kao i odlaganje otpada svih vrsta u korita vodotoka. Štete su, velikim dijelom posljedica i podjele nadležnosti u sistemu državne organizacije, što doprinosi stanju uzročnika koji su nabrojani. Novčani iznos šteta još nije utvrđen ali je preliminarna procjena preko 43.000.000,00 KM, što Općina, bez pomoći organa vlasti sa viših nivoa od kantona Federacije i Države BiH i međunarodne pomoći neće moći sama sanirati kroz dugi niz godina.

- Općinski štab civilne zaštite smatra da su blagovremeno preduzete sve mjere u skladu sa nadležnostima i mogućnostima, što je rezultiralo time da nije bilo poginulih i povrijeđenih lica. Doprinos ovome dale su i mnoge javne ustanove i preduzeća, angažovane firme, općinske službe i vijeća mjesnih zajednica, građana među kojima je bilo veoma dobrih primjera organizovanja i odgovornosti za posao koji rade u ovako teškim okolnostima.

Općinski štab civilne zaštite predlaže Općinskom vijeću da se u narednom periodu dovedu do kraja sve aktivnosti iz nadležnosti Općine na sprečavanju ovako teških posljedica, kao i da se vrši permanentan pritisak na više organe vlasti kako bi i oni to isto učinili iz svoje nadležnosti, a prije svega od:

- Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalnog vodoprivrednog inspektora i Agencije za vode sliva rijeke Save da preduzmu sve mjere iz svoje nadležnosti i da na vodotoku rijeke Spreče, koji spada u vodotoke I kategorije da izvrše sve planske radnje zaštite od vodotoka do izrade regulacije rijeke Spreče, kako bi zaštitili stanovništvo, stambene, poslovne i infrastrukturne objekte, kao i poljoprivredno zemljište u dolini rijeke Spreče od poplava.

- Kantonalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Kantonalnog vodoprivrednog inspektora da preduzmu sve mjere iz svoje nadležnosti i da na vodotoku rijeka, koje spadaju u vodotoke II kategorije izvrše sve planske radnje od zaštite od vodotoka, utvrđivanje granica vodnog dobra, do izrade plana regulacije na rijekama koje teku kroz naseljena mjesta i izlivaju se iz svog korita, prouzrokujući opasnosti po građane i stvarajući velike materijalne štete na stambenim, poslovnim i infrastrukturnim objektima.

- JP Spreča da hitno pristupi detaljnoj analizi postojećeg rada i ispuštanja vode na brani HA Modrac kako bi se postigao veći efekat zaštite od poplava, kao i poslovima hitnog čišćenja akumulacionog taloga, kako bi se omogućio veći prihvata vode.

- Elektroprenosa BiH da poduzme aktivnosti na zaštiti od poplava trafostanice koja se nalazi u plavnom području rijeke Spreče i koja snabdijeva električnom energijom općine Gračanica i Doboj Istok.

- JP Ceste Federacije BiH da odmah pristupe rješavanju problema odvodnih kanala za odvođenje površinskih voda, čišćenju zapuštenih propusta i otklanjanju propusta koji su se pokazali nedovoljne propusne moći na potezu od Miričine do izlaza iz Stjepan Polja, znači uz magistralnu cestu M112 Doboj-Tuzla.

I na kraju kada je u pitanju humanitarna pomoć Opštinski štab civilne zaštite je formirao centralno skladište kroz koje treba da prođe humanitarna pomoć i dođe do onih kojima je potrebna.

Otvorena su i dva žiroračuna za prikupljanje navedenih sredstava, kao i devizni račun.

Centar je počeo funkcionisati.“

Općinskom vijeću Gračanica obratio se i Amer Džindo, stručno lice, geolog koji je na terenu područja općine Gračanica:

„Iskreno žalim što sam iz ovih razloga na području Gračanice i pred ovim auditorijem, ali evo svjedoci smo jedne kataklizme, jedne prirodne nesreće koja između mnogih gradova BiH nije zaobišla ni Gračanicu. Možda je sreća što smo u nekim razmjerama ovdje možda i dobro prošli. Ovo što je klima napravila, to ove naše bosanske padine i vrleti nisu bile spremne da podnesu bez velikih i drastičnih posljedica. Znači u ovom trenutku možemo odgovorno reći da ipak glavni razlog to što nam se u datom trenutku desilo, toliko padavina koje su došle na već prethodno zasićeno tlo. Znači, kada tlo dođe u priliku da je potpuno vodozasićeno, ono jednostavno u cilju da izbacuje iz sebe svu tu veliku količinu vode puca i na taj način relaksira zarobljene napone i pravi to što pravi. Dešavaju se pokreti koji su u tom slučaju ekscresni, znači vrlo brzo u vrlo kratkom vremenu sa vrlo velikim pomacima. Da situacija bude još gora, u tom slučaju tlo poprima neku sasvim drugu masu materija jer dolazi na granicu tečenja i to su mase koje mi praktično ne možemo kontrolisati. Znači, jednostavno smo u tim situacijama nemoćni. Sreća je ako procijenimo stanje dovoljno kvalitetno da iskoristimo neke prirodne barijere, prepreke, da na taj način možemo kontrolisati procese da ne poprime nekakav totalno rušilački karakter i mi smo to evo na području općine Gračanica iskoristili. Nismo bezuvjetno srljali u tijela klizišta jer se evo na drugim općinama pokazalo, gdje god se nesporno i pod pritiskom ušlo u takve tečne mase rezultati su bili poražavajući. Dovoljna je bila i izjava gospodina Fuada Babića koordinatora klizišta za područje kantona Sarajevo, koji je preko Radio BH1 apelovao na nas

stručnjake da ne ulazimo bez potrebe u takva tijela. Mi smo od prvog dana to radili, možda zahvaljujući i iskustvu koje ja imam na tim klizištima, jer od 1982. godine pa evo do danas se bavim tom problematikom i isključivo mi je to stručna opsesija. Od 2001. godine, nakon velikih dešavanja na TK, pa 2010. godine sam bio na raspolaganju Gračanici i od tada sam vaš stalni pomagač u nevolji, a evo i sada. Ja sam se pojavio na preko sto i više rizičnih lokacija kod vas i to sam pregledao i dao dalja uputstva. Svi oni koji su željeli da preduzmu neke mjere na samozaštiti i objekata i imanja dobili su uputstva šta to oni mogu i šta smiju u vlastitoj režiji poduzeti. Tamo gdje smo mogli uvesti mašine, uveli smo i ne bih vas opterećivao sa podacima jer mi pripremamo podatke selektivno, a imamo već interesovanje i stranih stručnjaka. Imali smo posjetu stručnjaka iz Italije i to je bio naš prvi način preispitivanja naših odluka i konstatacija i apsolutno su potvrđene. Sada očekujemo goste iz Francuske, a ja sam poslao i nekakve indikacije prema stranim kolegama sa kojima sam do sada imao priliku saradivati i nadamo se da ćemo ovaj gračanički problem izdići na onaj nivo koji zaslužuje, a da bi priskrbili neke stvari koje nas u ovom trenutku interesuju. Toliko, i ako ima pitanja ja stojim na raspolaganju kao i na terenu.“

Učesnici u diskusiji su:

Almedin Devedžić:

„Kad sam polazio na ovu sjednicu, zamolili su me mještani MZ-e Lukavica da iznesem sve ono što se dešavalo na tom području u proteklom periodu. Evo ja ću to i uraditi, nadajući se da neću biti dosadan i da ćete imati strpljenja da me poslušate, a bit ću vrlo kratak. Na sastanku kojeg smo imali prije nekoliko dana ja sam iznio jednu konstataciju, a to je da smo uspjeli u jednoj stvari, a to je da smo spasili živote ljudi, što nam je najvažnije. Zbrinuli smo ih, evakuisali materijalna sredstva, odnosno dobra koliko smo uspjeli u svojoj mogućnosti, a ono što nismo mogli nadamo se da ćemo i to zajedno uraditi u doglednom vremenu. Želim da istaknem posebno građane MZ-e Lukavica koji su kasnije postali članovi civilne zaštite. Dakle, oni su ti koji su iznijeli sav ovaj teret. Vijeće MZ-e Lukavica je uspjelo da se organizuje, što se kaže nespremno samo dočekali tu situaciju, ali smo se organizovali u kratkom vremenu i formirali krizni štab. Obzirom da je MZ-a Lukavica na velikom prostoru, ali smo se organizovali svi iz svih naselja i zaseoka i pokreivali smo cijelu teritoriju MZ-e Lukavica. Ono što se dešavalo u MZ-i Lukavica stvarno je nemoguće opisati osim da se posjeti i vidi šta se to sve tamo dešavalo. Poplave su porušile objekte, oštetile putne komunikacije, mostove, ali smo u vrlo kratkom vremenu i u saradnji sa stručnim licima reagovali na ono što smo mogli. Što se tiče klizišta, desilo se to da u dva tri dana i 25 porodica smo iselili. Neki su smješteni kod rodbine. Sedamdeset ljudi je trenutno izvan svojih domova. Tri kuće su uništene a ostale su iseljene i sa različitim su oštećenjem. Oštećene su glavne saobraćajnice Ograđenica-Brkići-Prnjavor u dužini nekoliko kilometara. Put prema Gračanici takođe. Prekinuta je saobraćajnica Ograđenica-Bijeli Potok ali zahvaljujući brzjoj intervenciji uspjeli smo da funkcionišu.“

U nastavku svog izlaganja Devedžić Almedin je i kao predsjednik Vijeća MZ-e Lukavica upoznao Vijeće sa oštećenjima koje je izazvala prirodna nepogoda u svim zaseocima koji su na području MZ-e Lukavica, kao i aktivnostima Vijeća MZ-e Lukavica i građana u saradnji sa stručnim licima i štabom Civilne zaštite.

Vehid Osmanović:

“Poštovani prijatelji, sve vas srdačno pozdravljam. Razmatrajući ovu informaciju dužost i obaveza mi je da izrazim duboko saučešće svim pojedincima, privrednim subjektima, mjesnim zajednicama i ostalim institucijama koji su zbog ove prirodne nepogode pretrpjeli ogromne materijalne štete za koje će trebati puno vremena i novca kako bi se djelimično nadoknadile štete i dovela infrastruktura, proizvodni pogoni, poljoprivredno zemljište i slično u funkciju koju su imali prije ove nepogode.

U svom izlaganju ne želim nikoga hvaliti iako je značajan broj institucija, pojedinaca, privrednih subjekata, građana i ostalih odradio značajan dio posla kako bi spriječio da posljedice budu još veće. Moram se zahvaliti svima onima koji su u ovoj nesreći izrazili nesebičnu solidarnost u pomoći unesrećenima, kako kroz rad tako i kroz materijalna davanja. Predstoji nam mukotrpan posao kako bi ljudima vratili nadu da će se stanje popraviti jer je značajan broj građana u potpunom beznađu. Ovi događaji su nam jasno dali do znanja i koje slabosti imamo i ako ih ne otklonimo možemo očekivati ponavljanje ovakvih katastrofa. Ovo što sam htio dalje reći već je rekao Mustafa Bajić, a to

su stvari koje trebamo poduzeti. Ovom prilikom bih se zahvalio stručnom licu koje je obišlo Gornju Orahovicu i dao upute koje su svi građani poslušali, kao i savjete tako da je Gornja Orahovica trenutno stabilizirana, ali nam predstoji rješavanje problema koji slijede. Od svih klizišta mi smo sanirali samo jedno zato što je toliko moguće. Trenutno trebamo sanirati ostala tri koja su odsjekla tri zaseoka.”

Rahim Gadžić:

„Ja ću prvo iznijeti stavove Komisije za poljoprivredu pa ću onda nešto reći i u svoje lično ime.

Na sjednici Komisije za poljoprivredu koja je održana 28. 05. 2014. godine razmatran je Uticaj elementarnih nepogoda na poljoprivredu na području općine Gračanica i zaključeno je sljedeće:

- Da poslanici u Skupštini Tuzlanskog kantona i Federalnom parlamentu traže interventna sredstva od Agencije sliva rijeke Save. Mi znamo koliko se uplaćuje sredstva tokom registracije putničkih vozila na općini Gračanica.

- Da budu hitno operativna sredstva za podsticaj poljoprivredi koja su planirana u budžetu Općine Gračanica i budžetu TK za 2014. godinu da pomognemo poljoprivrednicima koji su pogođeni poplavama kako bi ponovo zasijali svoje njive.

- Da Ministarstvo poljoprivrede Tuzlanskog kantona i Federalno ministarstvo za poljoprivredu isplate ostatak duga za podsticaje iz 2013. godine.

- Da se prilikom izrade rebalansa budžeta povećaju sredstva za podsticaj poljoprivredi na način kako će to biti urađeno na povećanje sredstava radi saniranja klizišta koja su uništila putne pravce na imanjima poljoprivrednika.

- Po MZ-a poseban akcenat i aktivnosti usmjeriti na saniranje korita manjih rijeka i potoka koji se ulijevaju u Rijeku Spreču, jer vidimo da su oni u zadnje vrijeme najviše nanijeli štete.

- Od Kantonalnog ministarstva tražiti da sredstva od prenamjene poljoprivrednog zemljišta, doznači na račun i općinama dozvoli da ih koristi za osposobljavanje oštećenih poljskih puteva, to jest do imanja naših poljoprivrednih proizvođača. To su bili stavovi Komisije.

Sada bih u ime MZ-e Džakule, pošto u budžetu za 2014. godinu ima planiran projekat kanalizacije u toj mjesnoj zajednici, oni traže da se taj projekat realizuje, a prije svega što je u posljednje vrijeme u nekoliko navrata dođe do plavljenja same osnovne škole čime su ugroženi, prije svega, učenici te škole. Razlog tome je što se sva voda sliva i ide u školu te taj projekat treba realizovati što prije kako bi se spasio objekat škole, a u saradnji sa civilnom zaštitom smo otkopali kanale, jer je u jednom dijelu već došlo do otpadanja fasade upravo zbog te vode. Kazao bih nešto i u svoje lično ime. Ja dolazim iz MZ-e Prijeko Brdo i svi znate da smo među najugroženijim mjesnim zajednicama od ovih zadnjih elementarnih nepogoda. Imamo jedno područje zaseoka Jahići, gdje je čitav teren krenuo i sve kuće koje se nalazi na tom području u teškoj su situaciji. Četiri porodice smo iselili i našli im alternativni smještaj i zajedno sa izvođačem radova koji je bio na tom području komisijom, načelnikom Općine i drugim nastojali smo da osposobimo alternativne puteve, da svi mještani mogu doći svojim kućama. Nismo uspjeli da otvorimo puteve prema imanjima gdje ljudi rade i takvih imamo četiri. Nadamo se da ćemo u narednom periodu i to uraditi jer na području MZ-e Prijeko Brdo 70% stanovništva živi od poljoprivrede. Mi moramo o tome voditi računa kako bi tim ljudima omogućili odlazak u te njive, da bi mogli obnoviti sjetvu, kako bi se obezbijedili za čitavu narednu godinu. Jedna od iseljenih kuća je potpuno devastirana, a ove druge kuće su pomjerene sa svog mjesta i u njima stanovnici ne žive. I ja mislim da u tim kućama nije više bezbjedno živjeti, a to će i stručnjaci na kraju da kažu. Putnu infrastrukturu smo privremeno sanirali uz dobivene instrukcije šta da uradimo i čekamo da u narednom periodu uradimo malo trajniju sanaciju zajedno sa stručnjacima koji će predložiti šta treba uraditi na tom području i da li su mještani više slobodni da žive na tom području, a ako jesu da se kaže šta da uradimo da bi i drugi bili bezbjedni na tim područjima. Ja sam planirao predložiti i nekoliko mjera, ali ću sačekati ostale diskutante pa ćemo zajedno definisati zaključke.”

Esad Tursunović:

“Nisam mislio diskutovati, ali me ponukalo ovo što se samo hvalimo jer svi ovo što su radili u ovakvoj situaciji ja smatram da su i morali uraditi to, trebali su raditi i malo su radili, izuzev geologa. Mi u Stjepan Polju smo ostali, a ja sam bio na sastanku privrednika evo gosp. Faruk je ovdje i nisam imao neki zaključak jer i mi u Stjepan Polju smo ostavljeni kao Srebrenica. Od svih u industrijskoj zoni nije “Tursunprom” i “Redial” potpomognut, ali svi smo se angažovali da pomognemo drugima,

da izađemo u susret. Nakon ovog što nas je zadesilo imat ćemo velike posljedice u vidu finansijskog poslovanja. Zato sam predložio načelniku i ostalim, da proba kroz poreze i razne takse pomoći tim firmama i da ublažimo te posljedice. Drugo, ovo za raseljene u Lukavici da vidimo i pomognemo im preko zemljirodničke zadruge kao pravnog subjekta.”

Dino Dedić:

“Dolazim iz MZ-e Škahovica. Neću o Škahovici puno. Zahvaljujem stručnjaku geologu, bili ste kod nas na najkritičnijem mjestu, ali bih Vas zamolio da nas konkretno savjetujete kako da obezbijedimo put do kuće za one koji nemaju nikakve komunikacije. S jedne strane mogu s nekim lakšim vozilima, a Vi znate o čemu pričam. Što se tiče ovog izvještaja, samo ću reći, ne ponovilo se da više ovakav izvještaj imamo. Nikom. Stvarno je žalosno vidjeti šta se desilo, nisam zapamtio rat jer sam bio mlad, ali je teško vidjeti da ljudi preko noći ostaju bez svega. Ali je dobra stvar, da kažem, što se pokazalo dosta nesebičnosti od mnoštva ljudi i to je za pohvaliti. Imam i pitanje, možda Alma Zildžić iz Federalnog parlamenta može odgovoriti, šta Federalna Vlada poduzima da bi se pomoglo stanovništvu, isključivo na sanaciji kuća, objekata i slično?”

Hasan Fehratović:

“Prije samog izlaganja pitao bih predsjedavajućeg i članove Kolegija vijeća, da li su na današnju sjednicu bili pozvani predsjednici VMZ-a i direktori javnih preduzeća i ustanova jer lično smatram da su trebali učestvovati u našem radu, dati svoj doprinos i eventualne izvještaje. Ipak su oni dio ovog našeg sistema. Moje mišljenje je da je činjenica da se prethodna elementarna nepogoda nije mogla zaustaviti, nije mogla spriječiti, ali sigurno se mogla ublažiti nekakvim preventivnim djelovanjem i aktivnim učešćem sviju nas u samim ovim dešavanjima. Ja bih da mi previše ne diskutujemo. Imali smo izvještaj šefa Civilne zaštite, imamo i ove fotografije koje smo svi dobili. Dakle, nema ni jedne MZ-e koja nije ugrožena. Sve su MZ-e ugrožene, ali nažalost po primjeru Lukavice, neke su u većoj mjeri, a neke u manjoj i zasigurno, da ne nabrajamo u svakoj ima problema. Da bi ovo ubuduće mogli prevazići evo ja ću izaći i početi sa konkretnim prijedlozima. Pod jedan, smatram da pod hitno treba formirati jednu komisiju u kojoj bi bili predstavnici svih parlamentarnih stranaka, koje učestvuju u Općinskom vijeću. I naravno da u toj komisiji budu načelnik Općine, predsjedavajući Općinskog vijeća, šef Službe za civilnu zaštitu i ukoliko smatrate ista se može proširiti i sa predstavnicima iz nekih drugih oblasti. Pod dva, da komisija treba definisati i utvrditi prioritete hitne sanacije infrastrukturnih objekata, prije svega putnih komunikacija i vodovoda, napraviti registar oštećenih stambenih objekata, kako bi se tim ljudima pomoglo. Ono što je još bitno i što smo bili svjedoci, treba definisati vodotoke, kanale i propuste po MZ-a koji su izazvali lokalne poplave i prouzrokovali manja klizišta i napraviti prijedlog mjere. Svi znamo u mjesnim zajednicama da su ti manji potoci izazvali veoma velike probleme. Pod četiri, na osnovu navedenog ova komisija zajedno naravno sa načelnikom treba predložiti novčana sredstva i trebamo pod hitno pristupiti rebalansu budžeta. Pod pet, ono o čemu trebamo u narednom periodu svi mi razmisliti, ići u izmjene i dopune Statuta Općine i dati veće ovlasti MZ-a i veća novčana sredstva, prije svega za održavanje, kao što sam rekao ovih manjih puteva, sokaka, kanala itd. Ne zbog toga što je Općinsko vijeće i općinska vlast pasivna nego zbog toga što to VMZ-a najbolje poznaju problematiku u svojim sredinama. Pod šest, za šefa Službe civilne zaštite, mislim da treba ozbiljnije pristupiti i formirati jedinice civilne zaštite po MZ-a. Zašto? Pa evo vjerujte i mene su zvali, a vjerovatno i vas, bilo je na određenim putevima možda pola kubika nekog nasipnog materijala i zemlje što se moglo ukloniti sa 10 lopata za pola sata, a ljudi su stavili ruke u džepove i traže mehanizaciju, bagere itd. Mislim da je neko trebao te ljude pokrenuti. Uvijek ima volontera, uvijek ima spremnih ljudi i da će to uraditi. Dalje, da javna preduzeća i javne ustanove na području općine treba da pripreme elaborat za ovakve situacije i da nam iznesu na nekoj od narednih sjednica Općinskog vijeća. Niko ni od jedne javne ustanove, ni zdravstvene, ni Radio Gračanica nisu imali najobičniji agregat da alternativno djeluju u ovim situacijama. Svi su ostali bez električne energije. Takođe uputiti dopis BH Telekomu da se obezbijedi alternativno napajanje električnom energijom. Ja znam za predajnik na Hotilju jer čim nestane električne energije na niskonaponskoj distributivnoj mreži odmah nestaje i signal BH Telekoma, a on nam je bio u ovoj situaciji neophodan. Područje istočno od općine Gračanica bilo je tri, četiri dana potpuno bez signala. Da ne ponavljam jer su već neki izlagali, posebnu pažnju treba da posvetimo glavnoj trafostanici.

Ovdje je prisutan i šef Elektrodistribucije i da se iznađe mogućnost nekakvog alternativnog napajanja, odnosno dalekovoda, od strane Srebrenika, Gradačca, a primjer tome je, pokazalo se da jedan dio općine se mogao napajati i od strane Lukavca. Toliko i hvala.”

Vijeću se obratio i Faruk Širbegović, predsjednik Udruženja privrednika Gračanica:

“Zahvaljujem se na prilici da se obratim Općinskom vijeću. Udruženje poslodavaca u ovom proteklom periodu održalo je dva sastanka. Jedan je bio u prošli petak gdje je prisutan bio i Općinski načelnik. Tema sastanka je bila analiza, primjedbe i sugestije privrednika i rezultat tog sastanka su prijedlozi koje ću pročitati i priložiti.

1. Brana na jezeru Modrac: Inicirati izradu ekspertske analize kojom bi se sagledale mogućnosti da brana bude u funkciji zaštite od poplava. Više učesnika u siskusiji smatra da se sa branom ne upravlja na odgovoran način, te da brana čini veću štetu nego korist. Traži se od opštinske vlasti da ovo pitanje pokrene kod nadležnih i odgovornih institucija vlasti. Predlaže se čišćenje jezera Modrac od nanosa mulja koje je značajno smanjilo kapacitet akumulacije. Od strane predstavnika pojedinih firmi najavljena je mogućnost pokretanja tužbi za naknadu štete.

2. Snabdijevanje strujom: Glavna trafostanica koja se nalazi u poslovnoj zoni nije zaštićena od poplava mada postoje uslovi za to. Elektroprenos je isključio trafo-stanicu 15. 05. 2014. godine tako da je poslovna zona i veliki dio općine Gračanica ostao bez snabdijevanja električnom energijom. Privrednici zahtijevaju da se iznađe mogućnost za rješenje ovog problema (zaštita trafo-stanice od poplave) kao i alternativno snabdijevanje električnom energijom u uslovima kada trafo-stanica nije u funkciji. Predstavnici firmi su najavili mogućnosti pokretanja tužbi za naknadu štete.

3. Snabdijevanje vodom: Zbog nestanka struje došlo je do prekida u snabdijevanju vodom. Zahvaljujući naporima ljudi iz Elektrodistribucije isto je omogućeno u relativno kratkom roku. S obzirom na važnost snabdijevanja vodom predlaže se preduzeću “Vodovod i kanalizacija” da nabavi mobilne agregate da u slučaju dužeg nestanka struje može obezbijediti snabdijevanje vodom.

4. Telekomunikacije: Funkcionisanje fiksne i mobilne telefonije bilo je otežano što je sigurno negativno uticalo na mogućnost komuniciranja u vrijeme trajanja elementarne nepogode.

5. Informisanje: Sredstva informisanja su sa ozbiljnim zakašnjenjem se posvetila informisanju javnosti što je stvorilo prostor za plasiranje različitih dezinformacija i izazivanja panike. Posebno zabrinjava činjenica da je Radio Gračanica profunkcionisala zahvaljujući privatnoj inicijativi jednog broja zaposlenih na Radio Gračanici.

6. Civilna zaštita: Izvršiti analizu rada Civilne zaštite, ustanoviti slabosti i nedostatke te izvršiti reorganizaciju iste. Jedan broj učesnika u diskusiji smatra da je bilo ozbiljnih propusta u rukovođenju i komandovanju. Iskazane slabosti izazivaju ozbiljnu zabrinutost i očekuje se od nadležnih institucija da prispiraju funkcionisanje Civilne zaštite u vanrednim uslovima. Misli se na civilnu zaštitu generalno.

7. Putna infrastruktura: Zbog poplave i velikog broja klizišta pojavila su se ozbiljna oštećenja na putnoj infrastrukturi. Funkcionalnost i prohodnost puteva je jedan od najvažnijih uslova brzog djelovanja u zaštiti ljudskih života i materijalnih dobara. Predlaže se detaljna analiza i sagledavanje svih slabih tačaka na putnoj mreži te iznalaženje načina da se u razumnom roku izvrše potrebni radovi na zaštiti putne mreže.

8. Zdravstvena zaštita: predlaže se da nadležne zdravstvene institucije izdaju upute građanima i privrednim društvima šta da urade i kako da se ponašaju kako bi se zaštitilo zdravlje građana te zaštitila stoka i izvršila dekontaminacija objekata i zemljišta koja su pogođena poplavama.

9. Sistem uzbunjivanja: Preispitati zbog čega je zatajio sistem uzbunjivanja i najava nadolazećih nepogoda. Izostale su stručne analize i procjene na osnovu kojih se moglo upozoriti javnost, odnosno građane i privredne subjekte kako bi pravovremeno poduzeli potrebne mjere odbrane i zaštite.

Gore navedeni prijedlozi, primjedbe i sugestije treba da posluže kao osnova za izradu sveobuhvatnog plana kratkoročnih i dugoročnih mjera saniranja nastalih šteta i preventivnog djelovanja.

Drugi sastanak je održan juče i na istom su bili direktori firmi koje su direktno pogođene štetama. Rezultat tog sastanka je zahtjev koji ću vam ja ovdje da prezentiram. Taj zahtjev je upućen Parlamentu Federacije BiH, Vladi Federacije BiH, uključujući Premijera i članove Vlade, Skupštini TK, Vladi TK, Općinskom vijeću, te Općinskom načelniku. Pošto je kratak ja ću ga pročitati.

Zahtjev za pomoć u sanaciji u poplavama oštećenih privrednih subjekata.

- Suočeni sa katastrofalnim posljedicama od poplava koje su pogodile BiH mi dole potpisani obraćamo se sa zahtjevom za urgentnu intervenciju u saniranju šteta koje su pretrpjele firme sa poplavama ugroženih područja. Sve firme potpisnice ovog zahtjeva pretrpjele su velike štete. Jedan dio privrednih subjekata zahvaćenih nevremenom bio je prinuđen uručiti otkaze znatnom broju radnika, a bez pomoći nadležnih institucija upitan je nastavak poslovanja. U cilju očuvanja radnih mjesta, te pokretanja proizvodnje, obraćamo Vam se sa sljedećim zahtjevima:

1. Obezbjeđenje grant sredstava u iznosu od po 5.000 KM po jednom radniku koja bi se uplatila na račun privrednih subjekata u najkraćem roku.
2. Poreske olakšice privrednim subjektima koji su pogođeni poplavama:
 - a) Oslobođanje od plaćanja svih doprinosa koji se plaćaju na svako radno mjesto u narednih godinu dana, odnosno minimalno 5.000 KM godišnje po radniku.
 - b) Oslobođanje od obaveze plaćanja poreza na dobit i akontacije poreza na dobit.
 - c) Oslobođanje od bilo kakvog plaćanja koja se odnose na investiranje, izmještanje pogona na svim nivoima vlasti (plaćanje rente, priključaka na elekto, vodne i kanalizacione, telefonske instalacije, pretvaranje poljoprivrednog zemljišta u građevinsko i slično).
3. Obezbjeđenje posebne kreditne linije iz koje bi se odobrila povoljna kreditna sredstva za privredne subjekte u iznosu od po 10.000 KM po uposlenom radniku.

Uvjereni smo da je realizacija ovih mjera u interesu zajednice, očuvanja firmi i radnih mjesta. Molimo Vas za hitnu reakciju. Tržište ne može čekati. Dok se sami suočavamo sa posljedicama kupci se opredjeljuju za nove dobavljače iz regiona, gubljenjem tržišta gubimo svi (radnici, poslodavci, država).

Uvažavajući sve probleme sa kojima se suočavate, još jedanput apeliramo da nam pomognete, a mi Vam stojima na raspolaganju za svaki vid saradnje koja će voditi ostvarenju gore definisanih zahtjeva.

U potpisu je trinaest firmi koje su pretrpjele štete. Samo da pojasnim, kroz ovu diskusiju zaključili smo da zajednica ima interes da sačuva radna mjesta. I zato su zahtjevi vezani za radna mjesta, ako ste to primijetili. Znači, pomoć po radniku, kreditna linija po radniku. Neko ko ima sto radnika kratkoročno mu treba pomoći jer se radi o milionskim štetama. Sad je ovdje bitna brzina i bitno je da svi nivoi vlasti sa deklarativnim podržavanjem pređu na konkretan način pomoći. Ovo je prilika za to. Sve ove firme do sada imaju izvršene sve obaveze prema državi uredno. Radi se o profitabilnim firmama, o solidnim firmama, ali su neke pretrpjele takve štete da je teško da mogu bez pomoći zajednice nastaviti dalje da rade. Zamolio bih i načelnika, poslanicu u Parlamentu, a i vas vijećnike da podržite ovo što firme zahtijevaju, vezano za pomoć.”

Ibrahim Hasić:

“Ja bih nešto rekao kad je u pitanju ova katastrofa, poznata je više manje svim mjesnim zajednicama, ali ja bih rekao o stanju u Malešićima. Imamo prilično klizišta s tim što je jedno povratničko, a to zna i gosp. Džindo, a to je Malešići-Lukavica, dalje iznad Monj, a šta je razlog ja ne bih o tome komentarisao, vjerovatno ima neki razlog. Sva klizišta koja su rađena od 2001. godine preko 2010. godine su stabilna u stopostotnom procentu i nije ni centimetar maknuto, ali eto jedno je povratničko. Klizišta ima više, prema Lukavici gdje je put zatrpan, ali je nešto improvizovano tako da se može hodati, ono i sada ide tako da se često može desiti da vozilo prođe tamo ali se ne može vratiti ovamo. Takođe ima klizišta prema Skipovcu ali tu je i vodotok Fajdinica, MZ-a Mališići gdje je sletilo brdo i samim tim prekinulo i struju i vodotok tako da praktično nemamo vode. Dalje, imamo havariju na vodotoku u dužini oko pet kilometara, ali je to konfiguracija zemljišta z brda z dola, a visinska razlika je negdje oko 20 metara na tih pet kilometara, što znači kad je 100% protočan taj cjevovod treba najmanje tri-četiri dana da ona dođe. Ali evo već sedam dana radi ekipa i sa zaposlenikom u MZ-i, još do dan danas svaki dan se otkrije neki novi kvar na ovoj drugoj lokaciji i voda još uglavnom ne dolazi. Glavni nestanak vode je u zaseoku Golaći, tako da 1000 stanovnika u Malešićima nema vode. Znači da bismo mi mogli sanirati te vodotoke otprilike bi trebalo jedno pet-šest hiljada KM. Mjesna zajednica nije u mogućnosti da to premosti sama i ja vjerujem i gledam u načelnika. Naravno svi mi gledamo u njega i treba da se to uradi. Trebalo bi znači sanirati prohodnost puta Skipovcu, prema bazenima na kaptazama da bi mogli tu vodu dobivati. Takođe bih rekao vezano za sva ova klizišta, otprilike tamo možda sa 15. 06. bi trebalo napraviti jedan izvještaj ili informaciju sa cijenom koštanja

svih klizišta na općini Gračanica, po mjesnim zajednicama i tačno po lokacijama, gdje je šta rađeno, koja je mašina radila, koliko je sati ostavila, tako da imamo pred sobom na junskoj sjednici. Ja tu inicijativu upućujem načelniku, pa da na junskoj sjednici možemo vidjeti i napraviti nekakvu vagu da vidimo čiji je sat neke mašine veći, a čije mašine je manji i da nađemo neku pravu liniju.”

Himzo Avdić:

“Imao bih jednu sugestiju, odnosno to je samo skretanje pažnje načelniku, Civilnoj zaštiti i ostalim diskutantima. Možda se neko nije sjetio, a evo svi apelujemo ljudski životi da su najvredniji, najvažniji, a onda ostalo, komunikacije, kuće i dalje kako se već reda. Zaboravili smo mine. Počev od Lukavice do Prijekog Brda, reon Trebave i Sprečanskog polja ima puno mina. Trebali bi obilježiti ta područja jer sada je došlo do pomjeranja tla. Obilježiti bar trakama, ako to već nije urađeno jer građani poljoprivrednici će ići čistiti svoja imanja, a zalutat će mina kao donešena, a možda je čak tu i bila. Treba to uraditi što hitnije.”

Mujo Hasić:

“Evo ja ću biti kratak. Naime, ova katastrofa koje je zadesila BiH, a i općinu Gračanica prevazilazi materijalne mogućnosti unesrećenih ljudi, Općine, Kantona, Federacije i same države. Trebat će dugi niz godina da se sve ovo sanira, ali i mi smo tu koji na bilo koji način možemo pomoći ljudima koji su ostali bez imovine. Nažalost, za nastajanje klizišta, jako veliki procenat ima i ljudski faktor. Naša je zadaća da ubuduće sagledamo sve ove stvari koje su se do sada dešavale, da dođemo do svijesti i da ne radimo sami protiv sebe i da ono što priroda radi na zemlji mi ne onemogućavamo. Pred nama je, a nadam se da će Kolegij na pauzi napraviti prioritete prijedloga na otklanjanju posljedica poplava, klizišta i da se vidi šta je to najprioritetnije i da se tu prvo djeluje. Dotakao bih se i pružanja usluga javnih preduzeća na području općine Gračanica. Ja se slažem da je takva ekonomska situacija i da ljudi jako teško mogu, da kažem pokrivati neke troškove, međutim ne mogu a da ne prokometarišem i smatram da recimo jedan Vodovod mora imati u vlasništvu agregate koji će prilikom nestanka električne energije uzeti i koristiti. To nije velika investicija, a građani kada nemaju vode veliki je problem. Isto tako imamo problem i sa napajanjem električnom energijom, a naša Elektrodistribucija nema nikakve ingerencije i razgovarao sam lično sa ljudima koji to rade te saznao da ima bezbroj zahtjeva u ranijem periodu da Elektroprenos konačno uradi ili da podigne opremu na postojećem lokalitetu, kako poplave ne bi stvarale problem i onemogućavale adekvatno napajanje električnom energijom. Isto tako Općina bolnica mora imati agregat. Petak naveče, čini mi se, da smo došli u situaciju da je općina Gračanica bila odsječena od ostatka svijeta, apsolutna je blokada. Problem je u BH Telekomu zbog čega je čitava općina bila u blokadi jer ljudi nemaju agregata. Ja smatram da BH Telekom može sebi do priuštiti i u svakoj mjesnoj zajednici gdje postoji njihova centrala da instalira jedan mali agregat gdje bi građani mogli imati tu vrstu usluge. I Radio Gračanica, uz dužno poštovanje prema njihovom trudu i radu, zaista i oni se moraju opremiti sa onim stvarima kako bi građani općine Gračanica bili pravovremeno informisani jer smo bili u situaciji da je bilo i dezinformacija, da li je ili nije pukla brana i to je izazvalo paniku, a Radio Gračanica nije bila uopšte pokrivena signalom. Znači, ova katastrofa nam treba biti nauk koje stvari moramo u narednom periodu popraviti, otkloniti i doraditi. I ovo što je gosp. Širbegović govorio o jezeru Modrac, mi zaista imamo u kontinuitetu štete od jezera Modrac. Imamo poplave, imamo zagađivanje zemljišta, imamo plavljenje privrednih subjekata i to su nesagledive štete. Zadnjih dana imam informaciju da je sudskom presudom Termoelektrana dužna da isplati odštetu općinama Tuzla, Živinice i Lukavac. Milionski su iznosi. Ja se slažem da trebaju da plate jer Termoelektrana koristi jezero kao izvor vode za hlađenje, uz to da i građani Tuzle koriste jezero Modrac. I zato smatram da bi Termoelektrana trebala platiti odštetu onim ljudima koji su nizvodno rijeke Spreče od jezera Modrac sve do Doboja, za sve poplave koje su prouzrokovale plavljenje ili nekontrolisano i nestručno rukovođenje sa jezerom Modrac. Zato ja, uz ovo što je već predloženo, smatram da treba pokrenuti inicijativu kako bi se ljudima koji su pretrpili štete usljed poplava ili izlivanja jezera namirila na neki način ta šteta.”

Nusret Helić, Općinski načelnik:

“Dozvolite mi da kažem par riječi o ovome o čemu danas raspravljamo, o ovome što nas je zadesilo. Slažem se sa onim koji kažu, ne treba hvaliti nikoga. Mi smo svjesni slabosti koje su se pokazale u vrijeme nepogode ali ostavit ćemo ih za neko drugo vrijeme. Imat ćemo prilika kad

sumiramo sve ove izvještaje da u tom smislu poduzmemo odgovarajuće mjere, ali se ne bih složio ako neko misli da ovaj štab nije radio. Ja vas uvjeravam, a mogu to potvrditi i s terena, a i oni viši organi da smo zaista bili mobilni i sa onim sa čime smo raspolagali, a lijepo je što se zahvaljujete Ameru, ali i on je dio štaba. Štab je ekipa koja je radila. I ja mu se zahvaljujem što je prihvatio Gračanicu, ostavio Tuzlu. A vjerovatno je prevagnulo i ranije iskustvo jer se upuštao i ranije u ovo što se zove klizište u Gračanici, sa ciljem da pomogne. Slažem se sa većinom prijedloga oko zaključaka pa ćemo to definisati. I da znate nismo imali prilike da čitamo ovo što ste sad predložili od brane, od trafostanice, mina i svega, to je već kroz štab negdje naredbama, negdje zaključcima, negdje odlukama otišlo prema onima koji su dužni. Takođe i Kantonalni štab je zaključio, između ostalog, da je prva sjednica oko brane za sve one koji imaju posljedica uvažavajući ovo što Faruk kaže, da branu možemo iskoristiti u dobre svrhe, drugačijim upravljanjem itd. I oko struje smo već imali razgovore i mi, a i Kantonalni štab smo donijeli neke prijedloge i ide se u tom pravcu. Sve će se to i danas sa ove sjednice kandidovati kroz zaključke, uvažavajući da su ovo neki preliminarni rezultati i da je ovo naše pravo upoznavanje sa posljedicama jer nismo bili u prilici da vam kažemo šta smo sve uradili i gdje smo djelovali. Bio je period kad smo, prije svega, pokušavali spasiti ljude pa smo se snalazili kako smo znali, ali sada valja sistemski raditi. Mi smo gotovo obezbijedili prohodnost svih puteva, izuzev nekih u mjesnim zajednicama, u onim o kojima je bilo riječi i ovdje, a mašine su i danas tamo. I na Kantonalnom kriznom štabu smo tražili da se vanredno stanje produži, iz prostog razloga ako nam se desi da stanemo s tim, problem je angažovanje mašina i drugog. U ovoj situaciji mi možemo djelovati naredbama uz normalno praćenje svakog sata ko je šta radio. U protivnom valja čekati javnu nabavku, a znate šta to znači, možemo do tada svi kliznuti. Slažem se za komisiju što Hasan predlaže, ne samo koja će ovo raditi, nego ćemo se mi naći veoma brzo u situaciji da pravimo prioritete i kad je u pitanju izgradnja kuća, obezbjeđenje placeva itd. Moramo to raditi transparentno. Mi smo već dostavili i efikasniji smo od ostalih, potrebe u građevinskom materijalu zato što su ekipe nonstop na terenu, ali tek sada dolaze problemi vjerujte mi. Mi smo bili fokusirani da spasimo živote i nismo bili svjesni šta se dešava. Već su sad ljudi sa zahtjevima pred Općinom i traže materijal za kuću. Zato je dobro da radimo u ekipama i vjerovatno za sljedeće vijeće ćemo proširiti ekipe koje je načelnik već imenovao i da zaista radimo transparentno. U tom smislu, evo čuli ste da smo formirali Centar za prikupljanje pomoći. Mi nećemo dok je vanredno stanje da se dešava jer se već dešava svašta. Pojedinci odlaze, skupljaju i dijele gdje oni misle. Dešava nam se da jedna porodica dobije tri puta pomoć, a drugi ni jednom. Za nas je prioritet ljudi koji su ostali bet kuća i trebat će hrane, vidjet ćete tek sada. Što se tiče centra s tim se složio i Merhamet i Karitas, da pomoć ide u centar i u tom pravcu tražim podršku i od Vas što se tiče centra, a otvoren je i račun za pomoć. Hranu ćemo mi nabaviti ali trebat će sredstava za granju idr. Ovo što je Faruk govorio definisati kao zahtjeve Vijeća. Suština je da oni moraju početi raditi i dobro je da su privatne firme i organizovane su. Bio sam prisutan u fim firmama i digli su se svi ljudi na noge i sada kad odete imate osjećaj da se ništa nije desilo. Ali ogromne su štete i ono što je do nas mi ćemo uraditi. Ima način da se izmijeni zakon i da se direktno ovim ljudima dodijele placevi. Sutra imam sastanak, svi načelnici i Vlada TK vezano za izmjene Zakona o građevinskom zemljištu, prostornom uređenju, poljoprivredno zemljište i slično. Radi se sve da brže dođemo do rješavanja problema. Ulazimo u sistem i pripremamo katastar klizišta, radimo, popisujemo sve da se više ne vraćamo, da imamo adekvatne evidencije i da budemo odgovorni, među prvima i da to pošaljemo na vrijeme tamo gdje to treba. Zamolio bih vas da sve definišemo zajednički, rebalans će biti za sljedeću sjednicu i vjerovatno ćemo biti zbog ovog primorani da od mnogo čega što je planirano odustanemo. Radimo i dalje i nastojimo poslati mašine tamo gdje treba i gdje možemo što brže dovesti u red to što nas je zadesilo.”

Vijeću se obratila Larisa Šuša, predstavnik Planuma Gračanica:

“Uzimajući u obzir ozbiljnost i nepredvidivost situacije u kojoj se našla naša općina, kanton, entitet i cijela država Plenum Gračnice iz perspektive građana analizirao je složenost problematike koja nas je zadesila. Smatramo da ko god da se našao u poziciji vođe komadanta kriznog štaba ili u samoj organizaciji niti u najgoroj noćnoj mori nije mogao predvidjeti razmjere i težinu problema u kojem smo se našli. Svjesni da je nemoguće ne pogriješiti u ovakvoj situaciji, ipak smatramo da su težina i ishodi dešavanja uzrokovani poplavama i klizištima mogli biti daleko manji da su se preventivno uradile mjere zaštite i sve ostale aktivnosti kako na nivou viših instanci vlasti, tako i na lokalnom

nivou potrebne da spriječe ugrožavanje života i dobara naših građana.

Rezultati poplava i klizišta , velikim dijelom su i direktni pokazatelji dosadašnjeg nemara lokalne uprave i organizacije u ovakvim situacijama. Koliko smo nespremni u ovakvim situacijama nažalost mi građani smo osjetili direktno na svojoj koži, te iz navedenih razloga tražimo odgovore na sledeće:

1. Općina smo u kojoj urbani dio grada i veliki dio općine nije bio direktno ugrožen poplavom niti poplavljen ...**ZAŠTO** smo tako dugo čekali struju, zašto nemamo alternativno rješenje za napajanje električnom energijom. Znamo da su ovakve stvari u nadležnosti Elektroprenosa i Elektrodistribucije dijelom što nama građanima nije dovoljan izgovor. **TRAŽIMO HITNA RJEŠENJA ZA SLUČAJ DA SE NE NAĐEMO PONOVO OČI U OČI SA ISTIM PROBLEMOM**. Šta se desilo sa ratnom trafostanicom, da li je izmještena i preuzeta od strane Elektroprenosa BiH, te postoji li mogućnost da nam se vrati i šta će lokalna vlast uraditi po tom pitanju.

2. Zašto u momentu katastrofe glavne javne ustanove poput Doma zdravlja, Opće bolnice, MUP-a Gračanica, BKC-a i repetitora nisu imali alternativno napajanje električnom energijom. Kako se moglo desiti da ove institucije ne posjeduju adekvatne agregate, nalaze li se isti na inventarnim listama u čijem su vlasništvu, te ko je odgovoran u ovim javnim ustanovama za njihovo održavanje? Veliki broj građana je upravo zbog ovog i sličnih nedostataka u određenim momentima bio je direktno ugrožen, naša je sreća da nije bilo ljudskih žrtava, ali priznajmo sebi da je u sistemu organizacije vanredne situacije bilo izuzetno ozbiljnih nedostataka. **MOLIMO VLASTI DA KO JE ODGOVORAN** odgovara i otrpi mjeru ukora javno...

3. MZ Gračanica odnosno predsjednik MZ-e Gračanica u momentima najvećih problema nije se udostojio staviti na raspolaganje CZ i svojim građanima tako da su građani bili poprilično zbunjeni uputama javite se u MZ , pa zatim u CZ ne možemo niti zamisliti koliki bi problem bio da je MZ Gračanica direktno bila pogođena većim razmjerama poplava i klizišta kada se ni u manjim mjerama nismo imali kome obratiti. Bilježimo i pozitivne primjere MZ-e Pribava, MZ-e Lukavica, MZ-e Prijeko Brdo, Orahovica i druge gdje su građani imali kvalitetne predsjednike koji su stali uz svoje građane i intervenisali na najbolji mogući način u ovakvim situacijama...**TRAŽIMO ODGOVORNOST SMJENU ILI REIZBOR** predsjednika MZ-e Gračanica sukladno propisima.

4. **NEČIŠĆENJE KORITA SOKOLUŠE U DONJEM DIJELU, NEZAVRŠAVANJE KORITA BLIZINA HUSANOVIĆ PILANE** prouzrokovali su ogromne štete na usjevima javnim i privatnim posjedima izlivanjem Sokoluše u donjem dijelu toka ...Otpad od Husanović Pilane počepio je smanjio prohodnost vode oko sportske dvorane na Lukama što je štetu dobrano povećalo ...Koje je alternativno rješenje da se problem ne ponovi , te vas kao vlast molimo da se se sva dosadašnja i buduća izdavanja dozvola za gradnju ovakvih objekata u blizini rijeka dobrano ispituju. Također vas molimo da nadležna služba analizira postojeća klizišta te napravi strategiju eventualnih sanacija najgorih mogućih rezultata i pretpostavki urušavanja objekata i pojave klizišta na lokalnom nivou. Ako je struka bila na više edukacija za ovakve pojave elementarnih nepogoda pitanje je vrlo jasno **ZAŠTO NISMO BILI UPOZORENI, UVJEŽBANI ZA KRIZNE SITUACIJE I SLIČNO**. Poznato nam je da su izdvajana sredstva , poznato nam je da su inostrane organizacije godinu dana radile edukaciju u 5 općina za ovakve i slične situacije među kojima je i naša općina bila uključena u pojedine projekte, poznato nam je da su naši ljudi s vremena na vrijeme išli na edukacije i bili su upoznati sa riziko faktorima koji zahvataju i našu općinu...šta se ili šta se nije uradilo očekujemo odgovor...Na stranici općine nažalost osim elaborata za vatrogasnu službu drugi nismo mogli pronaći.

5. **ZAŠTO SE ORAHOVICI RAŠLJEVI I MIRIČINI PONOVILO PROBLEM POPLAVA** , te da li se isti mogao riješiti preventivno. Od građana smo dobili informacije sa terena i vrlo dobro smo upoznati sa situacijom ali opet uvažavajući ovo tijelo da ne bismo bili prozvani kako iznosimo dezinformacije molimo vas da napravite detaljan izvještaj o navedenoj situaciji...te isti date javnosti na znanje.

6. **UZIMAJUĆI U OBZIR MIŠLJENJE STRUKE KOJE SMO DIREKTNO DOBILI OD GEOLOGA KOJI SU ANALIZIRALI POSTOJEĆU SITUACIJU** U našim najugroženijim mjesnim

zajednicama Lukavica i Prijeko Brdo MOLIMO VAS DA SE HITNO KAO I ZA SVA OSTALA PITANJA NAPRAVI STRATEGIJA I AKCIONI PLAN ZA POMOĆ OVIM MJESNIM ZAJEDNICAMA...Poznato nam je kolika je ozbiljnost situacije za ove mjesne zajednice te vas molimo da sve snage usmjerimo kako bismo pomogli našim sugrađanima. Moramo pronaći alternativna rješenja za stanovanje i iskorištavanje zemljanih površina zahvaćenih klizištima . Plenum Gračanice će i dalje nastaviti pomagati svima onim kojima to bude u mogućnosti činiti . Molimo vas ovim putem da velikodušnost i solidarisanje građana koji žele biti uključeni u cijelu priču pomoći sa prijedlozima idejama i rješenjima iskoristite, a ne nadmeno odbacujete iako i sami nemate rješenja. Smatramo da je svaki vid pomoći u ovakvim situacijama dobrodošao...

7. Na prostoru općine Gračanica Plenumu Gračanice prijavljeno je desetina pojedinih slučajeva neadekvatnog pristupa kriznog štaba i interventnih komisija na terenu. Građani su direktnim i ličnim primjerima pokazali i ukazali plenumu da je dolazilo do čekanja na intervencije po pitanju poplava i klizišta , konstatovano je i provjereno da su na teren izlazile komisije u sastavima nedovoljno ili nikako stručnim za ova pitanja, pa vas molimo da se u CZ i općini ažuriraju spiskovi dobrovoljaca i stručnih ljudi za ovakve intervencije...

8. ZAŠTO na telefon 121 Građani prvi dan nakon povlačenja voda iz poplavljenih nisu imali pravovremene informacije ko i kako vrši dezinfekciju i deratizaciju prostora u vanrednom stanju...

9. Molimo vas da se na općinskom nivou hitno uradi ili ako već ima urađen da se u većem broju odštampa UPUSTVO/PRIRUČNIK/UKAZ kratki informator za građanstvo o sistemu informisanja CZ u kriznim situacijama...nadležnosti i slično, molimo vas da se barem 3-4 puta godišnje napravi program vježbi u školama javnim institucijama i samom gradu. Upustvo kako djelovati u slučaju epidemije , infekcije i zaraze možda bi nam bio trenutni prioritet da se uradi uzimajući u obzir neke od posljedica poslije svih ovih dešavanja koje bi se okvirno mogle desiti...

10. MOLIMO VAS DA SE hitno ažurira dokumentacija u svim Mjesnim zajednicama , a po pitanju ovakvih pitanja vanredne situacije , tamo postoje određeni normativi i vrlo jasno precizirani koraci i načini djelovanja ali kako rekosmo dokumentacija nije ažurirana...pa evo provjerite kako naše riječi ne bi bili samo navodi

11. Plenum predlaže da se HITNO IZVRŠI REBALANS BUDŽETA naspram vanredne situacije. Te vas molimo da U okviru istog UKINETE SVA FINANSIRANJA NEVLADINOM SEKTORU I NEPROFITNIM ORGANIZACIJAMA , POLITIČKIM STRANKAMA , TE ISTI USMJERITE U PRAVCU Mjesnih Zajednica i njihovih potreba i to po prioritetima i težini problema uzrokovanim elementarnim nepogodama.

12. MOLIMO VAS I DA SE ZA DJECU unesrećenih porodica POD HITNO OBEZBIJEDE mjesečne karte za srednjoškolce, te da se za studente istih porodica organizuje pomoć u vidu stipendija (imamo i bili smo svjedoci situacije gdje dijete koje je redovan i izuzetno dobar student, po trenutnoj situaciji gdje su izgubili kuću i okućnicu prinuđen je i razmišlja o napuštanju fakulteta u želji da na taj način pomogne roditeljima...to ne smijemo dozvoliti)

Kao što smo i već jednom naveli Plenum Gračanice odlučio je na jedan ljudski način pokušati pomoći svojim Građanima i to će činiti i dalje . Kako ste mogli i primijetiti svaki vid pomoći potruditi ćemo se usmjeriti na već dobro poznate adrese mjesne zajednice, Crveni krst, CZ i ostale adrese. molimo vas da sve naše sugestije i primjedbe ne shvatite negativno , nego naprotiv proširite redove civilne zastite i ljude koji žele da se uključe i svojim sposobnostima doprinesu radu CZ nemojte odbijati ...jednog dana možda će nam baš ti ljudi biti od pomoći kada bude najviše trebalo..."

Mirza Omerdić:

„Evo ja bih se zahvalio svima koji su se na bilo koji način angažovali u saniranju posljedica katastrofe. Čini mi se da je kod nas, generalno znači u BiH situacija, a možda je i do ljudi da kad se nešto desi svi počnemo razmišljati o bitnim stvarima. Dakle, činjenica je da je naš mentalni sklop

takav. Imao sam potrebu da upozorim, dakle da pored ovih stvari koje se odnose na saniranje materijalne štete i spašavanja, treba nam godina dana da to radimo, a da ništa drugo ne radimo. Ali ima još jedan veliki problem, a to su nebuloze a propos ovih poplava, jako loše. Mi ćemo istovremeno morati imati strateške planove kako da mi preduprijedimo to stanje. Ja samo imao jednu sreću ili nesreću da sam u doba poplava, sav sretan krenuo autom iz Sanskog Mosta, pa duž dole do Travnika, nisam radio i zaglavio sam u Jelahu. Ono što sam doživio i što sam na tom dijelu primijetio jeste da ima dosta asfaltiranih puteva koji nisu označeni. To govori da mi imamo puno takvih alternativnih pravaca koji nisu osposobljeni. Tako i u našim mjesnim zajednicama imamo dosta alternativnih puteva koji su u jako lošem stanju. O tome trebamo dakle voditi računa. Slažem se sa kolegom Mujom kad kaže da je nedopustivo da BH Telekom nema agregata. Ali ukoliko mislimo uputiti dopis BH Telekomu da kupi agregat, mislim da nismo odradili posao, nego da organizujemo komunikacije putem radio stanica jer mislim da mjesne zajednice imaju te radiostanice. Zato predlažem da strateški pokušamo napraviti infrastrukturu i putnu komunikaciju alternativno, način komuniciranja kad nema telefona, način kako da obezbijedimo električnu energiju i tome slično. Pogotovo riješiti smještaj stanovništva u takvim situacijama.“

Hasan Fehratović:

„Načelnik je u svom izlaganju pomenuo problem besplatne dodjele placeva ljudima koji su izgubili kuće. Mi svi znamo da skoro na svakoj sjednici Općinskog vijeća dodjeljujemo nekretnine uz naknadu i svjesni smo da se to tiče kantonalnih i federalnih propisa. Ovih dana sam na medijima čuo da su skoro svi načelnici inicirali izmjenu tih zakona. Naravno može to biti sporo, ali evo jedna sugestija, da mi rebalansom budžeta obezbijedimo određena sredstva tim ljudima, ako imamo zakonske mehanizme i dodijelimo im novac, a oni sebi za taj novac da kupe placeve, ako mi nemamo na raspolaganju. To je nekakvo brzo rješenje, ako je moguće do izmjene tih zakonskih propisa.“

Mustafa Bajić:

„Evo ja sam slušao sve iznešeno ali moram i ja neke stvari reći vezano za informacije. Znači od 05. 05. mi smo imali problem i redovno smo putem radija obavještavali i svi su pratili. Privrednik, gosp. Bego Ahmetašević je komicirao samnom 24 sata o stanju na hidroakumulaciji Modrac, na svim vodotocima i o svemu. Znači u tome je dobijao pravovremene informacije i poduzeo mnoge mjere preventivno, ali 2001. godina se nije ponovila već je stanje bilo kudikamo gore, obzriom da je na hidroakumulaciji Modrac stanje vodostaja bilo metar i tridesetjedan santimetar veći u odnosu na 2001. godinu. Poslije onog sastanka u Lukavcu vezano za Elaborat kad je proglašeno stanje uzbune, znači kad je ugrožena hidroakumulacija Modrac, komandant štaba je sazvao sjednicu, proširenu sjednicu Općinskog štaba sa predsjednicima vijeća, sa svim predstavnicima javnih ustanova i svima su date upute. A poslije toga je direktno u radio emisiji rečeno stanje vezano za hidroakumulaciju Modrac, stanje u dolini Sperče i mjere koje treba preduzimati. Čak je bio zaključak i svakih sat vremena su stizale informacije hidroakumulacije Modrac i dogovoren je način na koji će se vršiti uzbunjivanje. Predsjednici vijeća su uzeli na sebe da će obavijestiti sve u dolini rijeke Spreče. Mi ovdje znači moramo uzeti u obzir odgovornost svih. U štabu se radilo 24 sata. Bilo je preko hiljadu poziva u jednom momentu, znači u jednom danu. Ovdje je izostala i lična i uzajamna zaštita. Dešavalo se da ljudi traže pomoć čak da se ruši most, a on s kišobranom stoji pored vodotoka, i on je stručnjak, treba most negdje dignuti. Prvi elemenat civilne zaštite je lična i uzajamna zaštita, a onda ide i ovo ostalo. Moramo prvo vratiti se unazad, šta su to pojedinci preduzeli. Postoji planska dokumenta, znači pravna lica su u obavezi da donesu svoj plan spašavanja i da donesu svoje izvode i usaglase ga sa planom spašavanja na općini. Vrijeme je da se to sve preispita. Vijećima MZ-a sto puta do sada, a evo neki će se možda i prepoznati, dostavljani su spiskovi iako to još nije uređeno na nivou države, s kojima mi raspoložemo, a oni izvrše ažuriranje evidencije. Evo neka kažu koji to nisu uradili. Tako da su naredbe išle i ne može jedan štab od 13 ljudi pokrivati 56.000 da svima pojedinačno izađe, čak je bilo propusta npr. jedan čovjek može to ukloniti, a oni zovu štab da pošalju mašinu da se to uradi. Moramo biti realni. Ima i brošura koja je poslata svima pa i u škole i iz toga se može dosta naučiti. Što se tiče mina mi smo uputili dopis nadležnim institucijama sa viših nivoa i tražili od svih ponovo i to možda stoti puta. Mora se jednom reći šta je čija nadležnost. Ako je to vodotok II kategorije mora se znati ko je odgovoran za to. Mi smo 24 sata bili mobilni i radili smo i uspjeti smo da niko nije nastradao.“

Omer Delić, glavni i odgovorni urednik Radio Gračanice se takođe obratio Vijeću:

„Nedavno smo od Udruženja poslodavaca dobili pohvalu za rad za vrijeme poplava. Danas se optužujemo ovdje, zbog čega urednik treba da bude u zatvoru. Nije mi jasno i jednostavno ne stoji ta konstatacija. Mi jesmo imali nesnalaženja, bilo je toga, stoji ono što je uvaženi vijećnik Mujo Hasić rekao da smo to trebali ranije odraditi, ali ovo ne stoji pa da to imate u vidu prilikom usvjanja zaključaka.“

Rahim Gadžić:

„Sada evo čujem od Mustafe Bajića, MZ-e nisu uradile ovo nisu uradile ono. Mustafa, da nije bilo VMZ-a na terenu katastrofa bi bila veća. Što se tiče rada na terenu samo su radila VMZ-a i to treba reći javno. Vijeća su se digla da spase svako svoju MZ-u i najviše su povukli tereta na ovome. Normalno štab je u obavezi uspostaviti koordinaciju i sve drugo, ali na terenu kad ste došli zatekli ste uvijek iste ljudi koji hodaju po MZ-i i pokušavaju da urade bilo šta i spase od onoga što se može spasiti. Treba se svim firmama zahvaliti koje su se odazvale i radile na terenu u ovako teškoj situaciji. I ja se zahvaljujem firmama koje su radile u mojoj mjesnoj zajednici, a teško je mobilisati ljude ako VMZ-e nema opreme i sredstava za spašavanje. Sve su radili volonteri, obični građani. Otišao sam i u druge mjesne zajednice i vidio sam da su se VMZ-a maksimalno angažovala i to treba ovdje reći.“

Mustafa Bajić:

„Ja sam u svom izvještaju pohvalio jer je većina mjesnih zajednica stvarno odradila posao. A rekao sam ovdje vezano za spiskove, ažuriranje spiskova struktura civilne zaštite. Mnogi su to samo ostavili u ladice. Svi ljudi su civilna zaštita.“

Edin Ibrišević:

„Kad je u pitanju ovo, lično sam bio uključen zajedno sa šefom na terenu. Obilazeći MZ-e pokušavali smo pomoći. Ovo što je šef rekao vezano za spiskove, mislio je na ažuriranje spiskova struktura civilne zaštite kako bi se utvrdilo koji ljudi su na području MZ-e i tu borave, a koji više nisu, jer su možda i poslom odsutni. U pripremi za ovu sjednicu Kolegij Općinskog vijeća je pripremio niz zaključaka koje je planirao ovdje elaborirati. Vi ste ih većinom ovdje kroz diskusije i predložili i samo je jedan stav ostao koje je Kolegij zauzeo, a to je da prilikom rebalansa budžeta višak sredstava od smanjenja vijećničkih paušala ide porodicama koje su ostale bez krova nad glavom. Evo ja dajem pauzu od deset minuta kako bi definisali sve ove zaključke od strane Kolegija i vaše.“

Nakon pauze prisutno je 27 članova vijeća. Predsjedavajući Vijeća Edin Ibrišević je definisao zaključke koji glase:

Prihvata se Informacija o nastalim štetama prouzrokovanim prirodnim nepogodama na području općine Gračanica u periodu od 13. 05. do 27. 05. 2014. godine, sa aktivnostima koje se sprovode u cilju sanacije šteta od prirodnih nepogoda, uz stavove:

- Da se hitno pristupi izradi i usvajanju rebalansa Budžeta Općine Gračanica za 2014. godinu, kako bi se povećala budžetska rezerva iz koje bi se isfinansirali dosadašnji troškovi rada na sanaciji šteta od prirodnih nepogoda, te rebalansom Budžeta osigurati sredstva za sanaciju šteta na komunalnoj infrastrukturi (putevi, vodovodi, kanalizacije i sl.), a sredstva od smanjenja vijećničkih paušala preusmjeriti na račun koji je otvoren za pomoć unesrećenim od prirodnih nepogoda.

- Da Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalni vodoprivredni inspektor i Agencija sliva rijeke Save, preduzmu sve mjere iz svoje nadležnosti i da na vodotoku rijeke Spreče koja spada u vodotoke I kategorije izvrše sve planske radnje zaštite, od vodotoka do izrade regulacije rijeke Spreče, kako bi zaštitili od poplava stanovništvo, stambene, poslovne i infrastrukturne objekte, kao i poljoprivredno zemljište u dolini rijeke Spreče.

- Da Kantonalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Kantonalni vodoprivredni inspektor, preduzmu sve mjere iz svoje nadležnosti i da na vodotoku rijeka koje spadaju u vodotoke II kategorije izvrše sve planske radnje od zaštite od vodotoka do izrade plana regulacije na rijekama, koje teku kroz naseljena mjesta i izlivaju se iz svog korita prouzrokujući opasnosti po građane i stvarajući velike materijalne štete na stambenim, poslovnim i infrastrukturnim objektima.

- Da JP „Spreča“ hitno pristupi detaljnoj analizi postojećeg rada i ispuštanja vode na brani HA Modrac, kako bi se postigao veći efekat zaštite od poplava, kao i poslovima hitnog čišćenja akumulacionog taloga kako bi se omogućio veći prihvat vode.
- Da JP Elektroprenos preduzme aktivnosti na zaštiti od poplava trafostanice koja se nalazi u plavnom području rijeke Spreče i koja snabdijeva električnom energijom općine Gračanica i Doboj Istok.
- Da JP Ceste Federacije BiH odmah pristupi rješavanju problema odvodnih kanala za odvođenje površinskih voda, čišćenju zapuštenih propusta i otklanjanju propusta koji su se pokazali nedovoljne propusne moći na potezu od Miričine do izlaza iz Stjepan Polja.
- Da Općinski načelnik formira komisiju u čiji sastav bi ušli predstavnici svih političkih partija koje participiraju u radu Općinskog vijeća, kao i druga stručna lica, s ciljem da komisija odredi prioritete sanacije nastalih šteta.
- Podržava se formiranje centra za prikupljanje humanitarne pomoći u Gračanici, a prilikom podjele humanitarne pomoći prednost obavezno dati građanima koji su se morali iseliti iz svojih kuća.
- Općinsko vijeće podržava zaključke Udruženja privrednika Gračanica iznesene na vanrednoj sjednici Općinskog vijeća.

Osman Sulejmanović:

„Imam ja dopunu zaključaka. Ovdje se ovo sve odnosi na druge organe federalni, kantonalni i slično, čini mi da bi mi ovdje trebali probati riješiti uzurpacije vodnog i putnog zemljišta.“

Jasminka Imširović, općinski pravobranilac je dala objašnjenje u vezi prijedloga:

„Moram vas upoznati da je stupio na snagu Zakon o stvarnim pravima i Zakon o uzurpcijama je prestao da važi, što znači da na ovaj način se više ne mogu rješavati uzurpacije javnih dobara i dobara u općoj upotrebi. A u Zakonu o stvarnim pravima stoji da će se naknadno nekada donijeti Zakon o javnim i općim dobrima gdje će biti regulisan način upravljanja. Znači sad postoji jedna pravna praznina do donošenja tog zakona, ne može se ništa raditi. U Zakonu o pravnim stvarima kaže, niko nije vlasnik dobra u općoj upotrebi. Prema tome nije ni Općina. Samim tim mi nismo aktivno legitimisani da podnosimo tužbu za smetanje posjeda ili zahtjev za predaju vlasniku. Tako sada ne bi tako nešto moglo da stoji u zaključcima zbog ove pravne praznine. Kad je taj zakon stupio na snagu, ja sam bila prisutna na nekim seminarima i pitala, šta da mi radimo sa putevima jer nam je to nešto što je najvažnije. Svi su mi odgovarali, samo vi podnosite zahtjeve jer ima jedan član gdje spominju, ako su neka prava stečena prije prestanka ovih zakona da se primjenjuju i ranije važeći zakoni. I ja sam nastavila da podnosim zahtjeve za rješavanje uzurpacija, međutim nadležna služba se obratila Federalnom ministarstvu pravde i komisijama koje daju tumačenja i kažu ne može se više rješavati po Zakonu o uzurpcijama i moji zahtjevi koje sam ja uputila su odbačeni. Imam takva tri-četiri i znači što sam uspjela do marta to će se rješavati, a ovi poslije će stojati jer ne mogu ništa poduzimati. Ono što se do sada dešavalo već smo ranije dogovarali, postoji način da se snimi stanje i gdje nema smetnji komunikacijama, formirat ćemo komisiju i prodati jer je dozvoljeno. Znači sve ovo ubuduće, izgleda da se svari na savjest građanima. Znači sada propis ne postoji po kojem bi se rješavalo.“

Nusret Helić, Općinski načelnik takođe je dao obrazloženje:

„Malo prije smo diskutovali da nije ovo kraj oko ove informacije i oko ovog stanja. Kad se ovo svede, mi imamo štete i komisije kad završe, onda će biti niz mjera koje ćemo mi kao lokalna zajednica raditi u smislu, što se pričalo oko civilne zaštite, o tome gdje je štab pogriješio, o tome na koji način riješiti, tako da ne bi mogli sada ostaviti ono što moramo brzo rješavati kako bi preduprijedili štete u ovom momentu. Bit će prilike da se generalno radi u rješavanju problema jer imamo niz mjera koje nismo upotrijebili i one će uslijediti kao i sama raspodjela sredstava. Ima zakon, ima i kaznena odredba i sve ćemo upotrijebiti. Bilo je slučajeva da se u ovakvoj vanrednoj situaciji čak blokirao i put jer se tamo nekom nešto ne sviđa i slično.“

Esad Tursunović:

„Veoma mi je drago da je Osman pokrenuo to pitanje. Govorim iz konkretnog problema ugrožavanja industrijske zone u Stjepan Polju. Naša rječića koja izvire gore u reonu Malešića i dalje

koja ima putanju pet-šest kilometara i potok je. Ali imamo problem jer nekih kilometar u po su ljudi suzili korito. A druga stvar, kako reče pravobranilac nema zakonske odredbe da se to riješi. Ja ću lično do vikenda začepiti tu rijeku. Bukvalno začepiti i neka ide gdje hoće. Mi smo prvi na udaru, Trgovir i drugi i ako se ne riješi imovinsko stanje rijeke ja ću to uraditi, zapamtite to.“

Admir Gazibegović:

„Ja sam se javio po ovom pitanju. Te rječice su nama napravile veći problem u Orahovici nego Spreča. Pedeset sedam objekata je poplavljeno od Spreče, a sedamdeset i nešto od tih rječica. Ja vas upozoravam, građani su na rubu svega, svaka manja kiša nama je načelniče poplava. To što je put blokiran, to ih je iritiralo. Nisu oni protiv načelnika nego zbog te sporosti, zbog te politike Pravobranilaštva i službi. Mi samo gledamo u nebo kad će ponovo kiša. Sedamdeset i četiri objekta je poplavljeno i mi tu moramo reagovati, a ako ne onda će narod reagovati i to je problem. Oni su mene obavezali da to iznesem. Imovinsko-pravni odnosi uz tu rijeku da se riješe i to je problem. Svi su uzeli, korito rijeke je bilo petnaest metara, a sada je na mjestima metar i po. Reagovat će građani ako se to ne riješi.“

Mujo Hasić:

„Ja bih samo postavio pitanje kolegama Gazibegoviću i Esi, ko je to došao u Stjepan Polje i Orahovicu pa suzio rijeku? Je li vam neko došao na strane? Ja mislim da nije. Znači, ljudi koji gravitiraju toj rijeci oni su to uradili. Mještani Orahovice i mještani Stjepan Polja, to je jasno. Svi su izgurili svoje međe, zidove u rijeku i naravno da se stvara usko grlo. Je li sad treba Općina da plaća i šalje mašine i da se otklone ti nedostaci. Uvrditi ko su ti ljudi i izdati rješenja o otklanjanju i dovesti u normalno stanje.“

Esad Tursunović:

„Mujo, nisi htio skontati šta ja govorim ili namjerno tako opstruirao. Ja nisam tražio sredstva za čišćenje rijeke. Stjepan Polje ima dovoljno mašinerije i sredstava i mi ćemo to sami uraditi. Ali tražimo asistenciju Općine, samo da se izađe, geometar ili neko drugi i da kaže ovuda je, da mi moramo to uraditi. Znamo mi da smo mi to uradili, naši ljudi, ali nam treba neko reći kolika je to širina i gdje je čija međa, da se mi s ljudima ne svađamo.“

Admir Gazibegović:

„Ne znam kolega Hasiću kako si me razumio. Jesu građani i ti građani i prave problem što su suzili korito rijeke. U gornjem dijelu ima najmanje pedeset domaćinstava koja su ušla u taj vodotok, u rječno korito. A problem je ovih dole ljudi jer njima plavi. A što se tiče sredstava i mi ćemo učestvovati svi građani jer ako to ne uradimo bit će sve više problema. Vidjet ćete. Znamo mi da u budžetu nema sredstava ali ćemo naći načina da to riješimo.“

Prešlo se na izjašnjavanje o zaključicima.

Zaključci su usvojeni jednoglasno .

Predsjedavajući Vijeća je konstatovao da je završena vanredna sjednica Općinskog vijeća Gračanica.

Sjednica je završena 12.50 u sati.

Zapisnik vodila: Mevlida Naimkadić

Tonski snimak sjednice uredno je arhiviran.

Mevlida Naimkadić

**PREDSJEDAVAJUĆI
OPĆINSKOG VIJEĆA**

mr. sc. Edin Ibrišević